

[Flygaard]

side, at man også tager det op i det kommunale valgoplæg, så må vi i hvert fald tro i første omgang, at man har gjort sig nogle tanker om, hvad man vil. Når man nævner jordrenteprikket, må vi i hvert fald forudsætte, at der er en eller anden model, som indeholder dette jordrenteprikket, og et sådant modelforslag er det, vi efterlyser. Jeg synes, det kunne være interessant at se et sådant forslag på bordet, og jeg tror næsten, jeg på forhånd kan sige, at vi vil være meget positivt stemt over for et sådant forslag fra socialdemokratiets side.

Jeg vil gerne i relation til det spørgsmål, den socialdemokratiske ordfører, hr. Egon Jensen, rejste om statslånet, sige, at hvis vi tager udgangspunkt i de nuværende forhold, så erkender jeg blankt, at der formentlig skal ganske betydelige statslånsmidler til for at klare den nuværende situation. Det ligger helt klart, det vil jeg åbent erkende. Men hvis man prioriterer formålet tilstrækkelig højt, mener jeg også, at man må være villig til at betale for en sådan reform. Jeg vil også gøre opmærksom på, at den problemstilling er mere kortsigtet, for efterhånden som man får en stedse større del af jorden overtaget, vil problemerne blive tilsvarende mindre.

Jeg vil til slut i relation til spørgsmålet om kommunernes udgifter, hvis kommunerne har haft en udgift en forbindelse med køb af jord, gøre opmærksom på, at de får jordrenteafgiften ind af den eksisterende jordværdi og får halvdelen af stigningen, så de får da noget ind til dækning. Det er selvfølgelig rigtigt, at hvis kommunerne havde fået det hele, så ville de have fået endnu mere, men så ville de jo nok have fået overskud set i relation til anskaffelsesprisen på overtagestidspunktet.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kommunaludvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven og om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme. (Skove og fredede bygninger).

(Lovforslag nr. L 191. Fremsat 25/3 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Thomas Have (S):

Ministeren for skatter og afgifter fremsætter med dette lovforslag forslag om to ændringer, dels i ligningsloven, dels i loven om vurdering af landets faste ejendomme.

Det foreslås for det første, at visse offentlige tilskud, som ydes til bygningsarbejder på fredede bygninger, gøres skattefri, og for det andet foreslås det, at formuebeskatningen vedrørende ejendomme på mindst 25 ha skov lempes, sådan at der ved ejerens formueopgørelse indrømmes et nedslag i skovens formueskattepligtige værdi.

Jeg kan på socialdemokratiets vegne anbefale de foreslåede ændringer og også den særlige overgangsordning for året 1980.

Ivar Hansen (V):

Jeg kan sige på venstres vegne, at vi kan støtte den hensigt, der ligger i dette lovforslag. Det må klart siges at være et urimeligt og uhensigtsmæssigt forhold, at man efter den regel, der hidtil har været, skulle beskattes af de tilskud, der blev givet til at vedligeholde fredede bygninger, altså offentlige tilskud.

Der er ingen grund til at lægge skjul på, at en lang række fredede bygninger af flere forskellige kategorier er ude i betydelige vanskeligheder med hensyn til de økonomiske muligheder for at vedligeholde disse bygninger på en måde, vi kan være tjent med. Jeg kan blot som et eksempel – der findes adskillige – nævne vore mange herregårde fra middelalderen; de er jo et kulturminde uden side-stykke. Jeg ved, at der er mange af disse gamle, fredede bygninger, som er ude i meget store vanskeligheder. Derfor er der ingen tvivl om, at den ændring, der her foreslås, i høj grad vil være til hjælp og forhindre et

[Ivar Hansen]

forfald, som vi ikke kan være tjent med, og som vi ikke kan være bekendt. Det vil vi gerne være med til at støtte.

Det andet element i forslaget er spørgsmålet om en lempelse af formuebeskatningen, hvad angår skove. Man har foreslået 25 ha som undergrænse med en overgangsordning og så et nedslag i friværdien på 30 pct., men i overgangsordningen taler man om en undergrænse på 50 ha og et nedslag i friværdien på 20 pct. Jeg ved ikke, hvordan man er kommet frem til denne undergrænse på 25 ha. Jeg synes ikke, man kan sige, at det er udtryk for den højeste visdom. Hvordan har man skudt sig frem hertil? Når jeg siger det, er det, fordi vi efter venstres opfattelse er i den situation, at en lang række mindre skove har en lang række problemer af erhvervs-mæssig og økonomisk art.

Vi vil i hvert fald under udvalgsarbejdet have netop denne problemstilling klarer mere op, og vi finder, at det i høj grad ville være rimeligt at fastsætte en betydelig lavere undergrænse for denne lempelse af formuebeskatningen.

Med disse bemærkninger tror jeg jeg har angivet, at intentionerne i dette lovforslag vil vi gerne være med til at støtte, men i hvert fald for det ene elements vedkommende har vi nogle ønsker om rettelser.

Hagen Hagensen (KF):

Da jeg i februar stillede et spørgsmål til skatteministeren om, hvornår der ville blive gjort noget for at afhjælpe skovbrugets truende situation, og henviste til den betænkning, der i nogen grad er grundlaget for det lovforslag, der nu er til drøftelse, fortalte ministeren, at der ville komme et lovforslag i løbet af den kommende måned, og det er altså det, vi nu skal tage stilling til.

Jeg må sige, at jeg finder, at lovforslaget både er utilstrækkeligt og skuffende. Det løser intet og hjælper lidet om overhovedet noget. Det skal dog siges, at den bestemmelse, der er indeholdt deri, om, at man vil gøre offentlige tilskud til fredede bygninger skattefri, naturligvis har en værdi, men den er meget begrænset. Det ses allerede af, at provenutabet er anslået til at være omkring 7 mill. kr. om året. Hvad der er behov for for de fredede bygningers vedkommende, er en fradragsret for vedligeholdelse, uden at der

skal indføres nogen bevaringsklausul, og man må kunne nå frem til noget sådant.

Det interessante ved denne del af lovforslaget er sådan set ikke så meget, hvad der står i lovteksten, men hvad der står i bemærkningerne om, hvad ministeren sammen med forligspartierne, antagelig, agter at søge frem til med hensyn til, hvilke vedligeholdelsesbestemmelser der kan indføres for fredede bygninger. Det mener man at kunne gøre administrativt. Jeg vil dog sige, at når vi skal drøfte disse forhold, må det være et rimeligt krav for os andre at få kendsgerningerne lagt på bordet: hvad er det, man vil, og hvilke muligheder vil der derefter blive for at vedligeholde fredede bygninger på en rimelig måde?

Det rimelige og naturlige for os må være et fuldt fradrag for vedligeholdelse af bygningerne, men hvilken stilling har ministeren i øvrigt til spørgsmålet om forfald år efter år-reglen? Det vil jeg godt spørge om.

Hvad angår skovene, må jeg afstå fra her at gennemgå den lange række af udtalelser fra kyndige forstfolk, skovejere og andre, der klart viser det utilstrækkelige i det lovforslag, der er kommet frem her. Det må henskydes til den udvalgsbehandling, som vi skal i gang med.

Det forekommer mig, at de utilsigtede virkninger af skærpelsen af formueskatten var regeringen og dens følgepartier enige om skulle fjernes. Det har man bare ikke gjort med det, der foreslås her. Det nås ikke ved det, der kommer til drøftelse her i dag. Det er, som jeg sagde før, utilstrækkeligt og skuffende, som det foreligger for os. Man føler i realiteten, at det tilsigtes at ødelægge danske skove og dansk skovbrug, når man kommer frem med dette, som skulle være en hjælp. Det ses i grunden også af det provenutab, man regner med. For skovenes vedkommende skulle det for i år være 3 mill. kr. og derefter 10 mill. kr. om året, forudsat, siger man, uændret udskrivning af formueskat. Det får mig til at spørge: er der tanker om, at den måske yderligere skal skærpes? Så må vi da have klaring på det også.

Der er ingen tvivl om, at man her går ind på noget, der er svært. Man vil have yderligere vurderinger og fordelinger inden for ejendommene og deres prioritering for at nå frem til den friværdi, der skal delvis undtages for beskatning. Hvorfor gøre det så

[Hagen Hagensen]

svært, når man kunne gøre det enkelt? Det kan gøres enkelt, hvis man vil genindføre § 11 i udskrivningsloven om nedslag for lav indkomst af formuen. Det er sådan set også den eneste måde, det kan gøres på.

Men så længe regeringen og dens følgepartier opretholder en lovgivning, hvor skatten kan komme til at udgøre endda langt over 100 pct. af indkomsten, må jeg sige ligeud, at så tilsigter man ødelæggelse af værdier. Det gælder for de fredede bygninger, og det gælder især for skovene. Det gælder i øvrigt også for andet. Det er ikke blot de økonomiske værdier, man ødelægger, det er også kulturværdier og – for at tale i tidens sprog – miljøværdier, der på denne måde rammes.

Vi vil nu under udvalgsarbejdet gå ind på at drøfte forholdene og se, hvor langt vi kan nå, for at søge at afbøde de urimelige skattevirkninger som følge af den skærpede formueskat. Jeg har vist vejen dertil.

Glistrup (FP):

Blandt folketingsflertallets kvælertag imod det danske samfund forekom også den i enhver henseende tåbelige formueskatteskærpelse, der skete i december måned 1979. Den er jo direkte ansvarlig for en ikke uvæsentlig del af den skændige arbejdsløshed, som regeringen har prækket dette land på. Med formueskatteordningen, som blev gennemført i december 1979, nedlægges der arbejdspladser på stribe, og en bunke mennesker, der kunne tænke sig at oprette arbejdspladser, vil blandt deres motiver til i hvert tilfælde ikke at gøre det i Danmark have det, at man har denne fjollede formueskatteovngivning, som den blev udformet i december 1979 – simpelt hen ud fra kortsynethed, uvidenhed og dumhed. Det var det eneste grundlag for det, der skete i december 1979.

Det var selvfølgelig rarere, hvis man med et pennestrøg kunne annullere tåbeligheden, men det er altså sådan, at de, der stemte for den, absolut skal redde eget ansigt, og så skidt være med, at der kommer mange tusinde ekstra arbejdsløse.

Men så må vi da i hvert tilfælde tage de smuler, der kommer i form af så det ene og så det andet bagatelforslag om at lempe det, som man gjorde forkeret i december 1979. Nærværende forslag er et af eksemplerne

herpå. Det falder inden for et af de områder, hvor formueskatteskærpelsen virkede tåbeligst, nemlig inden for erhvervsområdet og inden for det felt, hvor man netop ikke har de likvider, som kræves for at betale formueskat, fordi man har midlerne bundet i skovområder. Man kan nu engang ikke gå hen på skattekontoret og betale med grannåle. Når statsskattedirektoratet skal have sit skålpund kød, må man sende kontante penge.

Derfor må skovejere på grund af formueskatteskærpelsen til at drive rovdrift på skovene og fælde dem, før det er forstmæssigt og driftsmæssigt indiceret.

Derfor er det i bund og grund et godt forslag, ministeren her fremsætter om at bruge disse 10 mill. kr. på at lempe formueskatten for skovejere.

Teknisk er det gjort særdeles elendigt og ubehjælpomt. For det første den idé med, at man skal foretage en speciel beregning af friværdi for skovejendommen og så finde ud af, hvilke prioriteter det specielt er, man skal fradrage, om de nu er tinglyst på den ejendom eller på en anden ejendom. Man kan glimrende have lånt nogle penge til brug for skovdriften, for hvilke man har givet pant i noget andet. Der kan glimrende i skadesløsbreve og ejerpantebreve, som man mere eller mindre tilfældigt har udstedt i stedet for normale skyldnerpantebreve, ligge noget, der vedrører skovdriften. Der kan omvendt glimrende være lån, der er optaget i skovdriften, men som f. eks. har forbindelse med arvefald til at udløse søskende el. lign. – altså gæld, som i og for sig slet ikke har noget med skovdriften at gøre. Det er altså teknisk en fuldstændig idiotisk bestemmelse, der bare viser total ukyndighed hos dem, der har skrevet forslaget.

Det samme gælder, når man opererer med begrebet skov. Hvad er skove nu om dage i Danmark? Det er golfbaner, og det er skovløberhuse, der mere eller mindre tjener til millionærsommerhuse, og det er alverdens andre ting end selve den erhvervs-mæssige skovdrift. Det indgår i den samme ejendom, og så skal man til at lave disse samlede vurderinger.

Lad os lempe for skovens vedkommende, men lad os lade være med at gøre det på den teknisk tåbelige måde, som man gør her. Man må meget gerne tage nogle flere skove med, som hr. Ivar Hansen var inde på.

[Glistrup]

Når ministeren nu kun har 17 mill. kr. i posen vedrørende dette forslag, lad os så bruge alle 17 mill. kr. på skovene, hvor der er samfundsøkonomisk fornuft i det, i stedet for at smide de 7 mill. kr. ud på sådan noget pjattet noget som disse bygningsfredningstilskud. Man kan ophæve bygningsfredningen. Det var der fornuft i. Mens enlige folkepensionister f. eks. skal betale indkomstskat af, hvad de får i folkepension efter de nuværende regler – dér havde man ikke råd til at lempe – vil man nu gennemføre, at f. eks. de, der ejer nogle slotte eller andre fredede bygninger, pludselig skal have gjort en af deres indtægter skattefri. Man kan just ikke sige, det er dér, man skal begynde at lette indkomstskatten.

For min skyld må man meget gerne smide indkomstskatten totalt over bord og dermed altså også gøre bygningsfredningstilskud indkomstskattefri, men ligefrem begynde sin lempelse af indkomstskatten – når man ved, hvor mange steder de indkomster, som folk får, er hårdt og brutalt tjent – med at sige, at det, de får i tilskud, når de ejer nogle gamle rønner og bygninger, skal være indkomstskattefrit, det er latterligt, hr. skatteminister.

Kalnæs (SF):

Da vor ordfører, hr. Rahbæk Møller, ikke kan være til stede, skal jeg kort redegøre for SFs holdning til dette lovforslag.

Der er først spørgsmålet om lempelsen af beskatningen af de fredede bygninger. Vi kan tilslutte os det forslag, der foreligger her. Når man kan gå ind for, at man skal give tilskud for at bevare de fredede bygninger, må det også være rimeligt, at man afstår fra at beskattede disse tilskud. Vi har noteret os, at der i lovforslaget er taget højde for, at de udgifter, man dækker gennem tilskud, ikke kan fradrages ved indkomstopgørelsen og heller ikke kan bruges i forbindelse med afskrivning.

Lempelserne for skove kan vi ikke tilslutte os. Vi erkender, at der er et problem, i og med at man skal komme med store kontante betalinger i forbindelse med formueskatten, men vi kan ikke gå med til, at man skal lave en nedsættelse af denne formuebeskatning.

Det er uhensigtsmæssigt, at man laver en skarp grænse ved 25 ha og behandler skove, der er større end 25 ha, gunstigere end skove,

der er mindre end de 25 ha. Det er en teknisk set meget dårlig løsning.

Men vi går først og fremmest imod det, fordi vi ikke vil være med til at nedsætte formuebeskatningen. Vi kunne i stedet for tænke os, at man kunne løse problemet ved at give en henstandsordning for en del af formueskatten.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Forslaget, der drejer sig om lempelse af formueskatten for fredede bygninger og skove, er jo et led i de bestræbelser, der er gjort fra forligspartiernes side for at ændre på virkningen af formueskatten.

Jeg synes, at det forslag, der er fremsat, i mange henseender opfylder det, som vi har ønsket. Nu har venstre sagt, at grænsen med de 25 ha skov ikke er den rigtige. Jeg vil da gerne være med til at undersøge, om vi kan nå et bedre resultat dér, men det forudsætter naturligvis, da det er forligsstof, at alle 4 forligspartier i så tilfælde vil være med.

Nu vil jeg lige gøre opmærksom på, at værdien af den skov, der eventuelt skal betales formueskat af, skal jo heller ikke være så lille, at det er helt urimeligt, at vi retter på netop det. Når vi er endt med 25 ha, er det jo, fordi vi har skønnet, at her er vi ved en størrelse, hvor skovens værdi er så stor, at den kan medføre, at der skal betales en formueskat, som kan mærkes. Vi skal også passe på, at vi ikke kommer for langt ned. Det vil jeg gerne have sagt, samtidig med at jeg siger, at jeg gerne vil forhandle.

Jeg er altså meget tilfreds med første led i dette lovforslag, som blev angrebet så hårdt af hr. Glistrup. Jeg er ikke tilhænger af den betragtning, at de ting, som vore forfædre lavede, er noget gammelt skidt, og at man derfor bare kan kassere dem. Jeg mener, at ethvert folk har godt af at se, hvad forfædrene netop på dette sted kunne præstere, og at vi i særlig grad bør tage hensyn til bevaringen af dette. På dette som på andre kulturelle områder må jeg konstatere en absolut modsætning mellem det radikale venstre og fremskridtspartiet. Jeg er tilfreds med det forslag, der går ud på at fritage de tilskud, der gives for at hjælpe på bevarelsen af fredede bygninger, for indkomstskat.

For de ting, som vi finder værdige til offentlige tilskud, fritager vi dette tilskud for

[Bernhard Baunsgaard]

indkomstskattepligt. Jeg synes, det er et godt princip, og jeg håber, at vi kan få det gennemført også på andre områder.

Jeg vil da meget gerne være med til, som jeg sagde med hensyn til venstres forslag, at gennemgå lovforslaget på andre områder i udvalget og se, om forligspartierne og eventuelt andre kan blive enige om at støtte dette forslag.

Vi skal nok nå det; mere indviklet er netop dette forslag jo ikke.

Jeg vil gerne sige i anledning af den meget vrangvillige kritik, der kom fra konservativ side, at nu håber jeg ikke ligefrem, de konservative vil stemme imod denne lempelse af formueskatten. Man kunne få mistanke om, at det kunne ende dér. Men det er vel heller ikke meningen.

Bollmann (CD):

Som det fremgår af bemærkningerne, er der her tale om en videreførelse af de bestræbelser for at lempe virkningen af formueskatten, som blev aftalt mellem forligspartierne for nu snart et års tid siden. Siden da har der siddet et udvalg og arbejdet med de skattemæssige forhold for fredede bygninger og skove. Det har afgivet betænkning, og lovforslaget skal selvfølgelig ses på baggrund af denne betænkning.

Jeg skal her erkende, at CD gerne var gået videre i retning af det, udvalgets flertal har peget på. Vi finder, at der i princippet burde indføres fuld fradragsret for forbedringer af fredede bygninger.

Jeg vil gerne i den forbindelse – jeg tror også, hr. Hagen Hagensen var inde på det – spørge ministeren, om den standardisering, han taler om i bemærkningerne, skal forstås som en gennemførelse af det såkaldte forfald pr. år-princip, som er omtalt i betænkningen.

Hvad angår skovene, sker der med forslaget en lempelse i form af nedslaget på 30 pct. af friværdien. Også her er der tale om en mindre lempelse, som naturligt ikke tilfredsstillende alle, men som dog efter vores opfattelse er et skridt i den rigtige retning.

Jeg skal til slut sige, at vi naturligvis kan støtte lovforslaget, men jeg vil også gerne understrege, at selv om der nu sker lempelser for fredede bygninger og skove, så er der fortsat som påvist i betænkningen et problem for de større samlede ejendomme af beva-

ringsemæssig interesse, og dette problem synes jeg vi også snart bør forsøge at løse.

Wilhelm (VS):

VS er modstander af begge elementer i dette lovforslag. Det er jo også et resultat, som det er blevet sagt nogle gange, af forhandlingerne mellem de fire forligspartier. Jeg skal ikke gå meget ind i begrundelserne for, vi er imod det, men vil godt fremdrage et par lidt mere principielle ting.

Jeg synes, det er betegnende, at man her reagerer med udvalgsarbejde og sonderinger og samling af partier og snak om, hvad der nu kan gøres, når det drejer sig om disse, som hr. Ivar Hansen sagde, ejere af herregårde og skovejere – i betragtning af, hvad der ellers har været af kriseindgreb i de sidste 6-7 år, hvor man rammer hårdt ned på alle mulige andre kategorier, som i langt de fleste tilfælde er betydelig dårligere stillet. Her er det umuligt at råbe regeringen eller socialdemokratiet op, når det gælder om at lempe bare en smule på virkningerne. Men i det forliggende tilfælde er man altså i stand til at finde 17 mill. kr. at drysse ud.

Jeg synes, der er en anden ting, der er karakteristisk i forbindelse med den lempelse af formuebeskatningen, der her er tale om. Vi har været igennem 13-14 krisepakker, og den eneste af dem, som indeholdt nogle få elementer, der var vendt imod formuer og mod arbejdsfrie gevinster – nogle få elementer i den retning – var den, der blev gennemført i december 1979. Alle de andre har ensidigt været vendt den anden vej. Der skete dog en lille stramning af disse formueskatter, og der skete nogle få andre ting, som i vores øjne vendte den rigtige vej, og som vi selvfølgelig gav vores stemmer til. I alle andre sammenhænge føler regeringen og socialdemokratiet sig loyale og bundet på hænder og fødder og vil ikke rokke på noget som helst, medmindre de, der har lagt stemmer til det, der oprindeligt blev indført, er blevet taget med på råd. Hvad ser vi så her? Her begynder man at sondere hos partier, som ikke er identiske med dem, der lagde stemmer til loven i december 1979 om formuebeskatningen. Og omvendt er der partier, der lagde stemmer til denne lov, som overhovedet ikke bliver hørt om disse spørgsmål.

[Wilhelm]

Jeg vil ikke påstå, at det overrasker mig. Jeg vil tværtimod påstå, at det passer med, hvad vi plejer at beskrive socialdemokratiet og de socialdemokratiske regeringer som. Derfor vil jeg også sige, at den eneste grund, der er til at nævne det her, er, at det måske kunne være en lærestreg for andre. Jeg tror ikke, det er en nødvendig lærestreg for midterpartier eller for højrepartier, for de vil altid blive behandlet med den krybende loyalitet, som socialdemokratiet er parat til at udvise over for ethvert højreforlig, men der er grund til at nævne det her som en lærestreg for et parti, der også lagde stemmer til i december, og som plejer at have noget større illusioner om, hvordan socialdemokratiet optræder, end vi har. Derfor – af hensyn til SF – synes jeg, det skal være sagt.

Arne Bjerregaard (KrF):

Lad mig først for god ordens skyld, såvel til de konservative som til det af hr. Glistrup fremførte, sige, at kristeligt folkeparti overhovedet ikke stemte for formueskatten i december 1979, men vi har immervæk sat os som mål i al fald at lempe den på de områder, den skal lempes på.

Nogle kan selvfølgelig have den mening, at loven skal føres fuldkommen tilbage, som den var før 1979. Andre kan have den mening, at man må ændre den stump for stump, så man når til det rette resultat. Vi er af den opfattelse, at der kan være formuegoder, som det kan være rimeligt at beskatte højere end andre formuegoder.

Man siger fra konservativ side, at dette forslag løser intet. Jeg ved ikke, hvad det sådan set skulle løse. Hvis man havde regnet med, at man kunne løse landets problemer med det her, så har de konservative da helt ret, det hjælper lidet. Jeg må da give de konservative ret i, at det hjælper ikke så forfærdelig meget. Men vi holder nu på i kristeligt folkeparti: et skridt i den rigtige retning er dog bedre end ikke et skridt. Men selvfølgelig, det er ikke en konservativ holdning; den er jo at fastholde det, der er.

Jeg må sige til hr. Glistrup, at jeg var skuffet over den måde, han omtalte de fredede bygninger på. Jeg fik den opfattelse, at hr. Glistrup ønskede, at disse gamle rønner skulle jævnes med jorden; det var ikke noget, som var værd at bevare, og som man herin-

defra skulle søge at bevare. Jeg må sige, at ud fra en rent historisk og kulturel betragtning har det nu altid været sådan, at den nation, der forstod at vedkende sig og anerkende sin fortid og værne om sin fortid, var sådan set den eneste nation, der havde nogen mulighed for at bestå som nation imellem de andre nationer. Men den nation, som ikke forstod at erkende sin fortid, har sjældent haft mulighed for at bestå som nation. Og selv om man kan sige, at det, som vi her vil værne, kun er udtryk for fortiden og ikke er selve fortiden, så er det trods alt en hensyntagen til fortiden og en forståelse for fortiden og en vedkendelse til den. Hvis vi ikke vil det, men kun tænker i de økonomiske baner, ja men så hjælper hr. Glistrups skattereform osv. intet for et folk. Folk kan ikke leve af økonomi alene. Jeg synes, det er beklageligt, at det skal fremkomme herindefra, at man har så liden forståelse for fortidens betydning for et folk. Jeg erkender, at den måske kan være vel udbredt i vores befolkning i øjeblikket, men det sætter nok også i fremtiden spor, som vil være særdeles ubehagelige – også på det økonomiske område.

Lad mig sige, at det, der nu gennemføres, redder ikke de fredede bygninger i Danmark. Selvfølgelig kan man have den holdning, at staten skulle overtage alle fredede bygninger, at staten skulle overtage alle skove. Jeg må nok sige, at for de skove, som er statsskove, kunne vi da spørge skatteministeren, om der er meget overskud på disse. Jeg har ikke set overskud på disse skoves regnskaber endnu, men det kan da være, det kommer i en skøn fremtid. De fredede bygninger synes at forfalde mest dér, hvor de overgår til det offentlige. Derfor mener vi, det er væsentligt, at vi stadig væk går den vej frem og får en større forståelse af, at det ikke bare er nogle penge, der skal pumpes ud til private folk, men at det virkelig er noget, som har værdi for befolkningen, ikke bare økonomisk, men også som fortidsminder og som rekreative områder.

Vore skove er ikke bare noget, der skal give penge for den enkelte. Vore skove er da noget særdeles væsentligt for hele den danske befolkning. Selv om de ikke har nogen økonomiske interesser i dem, er det da noget væsentligt at bevare. Det er noget væsentligt at sørge for, at vi ikke i fremtiden får disse ensformige granskove, som vi i Nordjylland

[Arne Bjerregaard]

undertiden må se på, som står i snorlige rækker. Der er ikke afveksling, fordi det ikke kan betale sig, fordi man nødvendigvis må have den billigste beplantningsform, den hurtigste tilvækst og den bedste økonomi ud af det.

Jeg mener, der ligger betydelig mere såvel i de fredede bygninger som i skovene end det rent økonomiske, og derfor må jeg selvfølgelig sige til ministeren, at vi er ikke tilfredse, men vi vedkender os det, vi har lavet, som et pænt skridt i den rigtige retning.

Glistrup (FP):

Jeg takker hr. Arne Bjerregaard for hans nydelige og noble ord til mig. Jeg er helt enig med hr. Arne Bjerregaard i, at vi har al mulig grund til at besinde os på vores danskhed og derigennem på vores historie, som er baggrunden for danskheden, og at alt ikke er økonomi. Men det forslag, vi her behandler, er nu engang økonomi, hvilket også fremgår af, at det er fremsat af skatteministeren.

Når hr. Arne Bjerregaard altså mener, at der i en tid, hvor Danmarks skattetryk er så enormt hårdt, at alle stønner under det, og der derudover er statsudgifter på 60 mia kr., alligevel er flere penge at ofre på vore kulturværdier i form af bygninger og han derfor med skatteministeren vil udvide skatteyderbetalingen til bygningsfredede bygninger fra 15 mill. kr. til 22 mill. kr., så tror jeg ærligt talt, at de smukke tanker, hr. Arne Bjerregaard fremsatte, ikke rigtig står mål med, at udvidelsen sker i form af en skattefidus for dem, der får hjælpen. Skal man hjælpe på de gamle bygninger med 7 mill. kr. ekstra, så skal man da meget hellere gøre det målrettet og finde frem til, at de og de bygninger fortjener en hjælp – ikke ved at give et skattefradrag, som man smider ud i flæng. Hr. Arne Bjerregaards betragtninger var rent og skært hykleri.

Flygaard (DR):

Retsforbundet har ikke taget endelig stilling til det foreliggende lovforslag.

For så vidt angår den første del af lovforslaget, om tilskud til fredede bygninger, er vi nok meget positivt stemt over for ministerens forslag ud fra den betragtning, at hvis der er en fredningsforpligtelse, så må det også være således, at den kan realiseres, og hvis man fra det offentlige side vil give et tilskud, er

det irrationelt først at give tilskuddet og derefter beskatte det. Så bør man faktisk give nettobeløbet. Derved opnår man jo også, at effekten i alle tilfælde økonomisk forbliver den samme.

Den anden del af forslaget, som for så vidt er mere interessant, drejer sig om skovejendommene. Der foreligger for så vidt to muligheder, selv om den ene nok er mere sandsynlig end den anden. Enten skal ministerens forslag forstås således, at man vurderingsmæssigt har en vis usikkerhed på det pågældende område, og det vil man altså give en eller anden form for kompensation for for ikke at komme til at ramme noget uberettiget. Eller også må ministerens forslag udelukkende ses som et konkret forslag omkring en nedsættelse. Om det er det ene eller det andet, vil nok i sidste omgang blive bestemmende for, hvorledes vi vil forholde os ved den endelige afstemning ved tredje behandling.

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Jeg skal takke for den overvejende velvillige modtagelse, dette lovforslag har fået.

Jeg vil gerne understrege, at når vi – hvad hr. Ivar Hansen ikke var ganske tilfreds med – har valgt en grænse i den varige ordning på 25 ha, hænger det selvfølgelig sammen med, at derved kan man undgå, at dette regelsæt for skovene, som kan se noget kompliceret ud, skal omfatte vældig mange ejendomme. Når vi tager i betragtning, at den gennemsnitlige vurdering efter 16. alm. vurdering for skovarealer af denne størrelse vel var et par hundrede tusinde kroner, vil man se, at de formueskattemæssige problemer for de mindre skovejendomme ikke er overvældende store, medmindre det lægges oven på en meget stor øvrig formue, hvor det selvfølgelig kan siges at være et konkret problem, men dog næppe vejer så meget i den store sammenhæng. Det er baggrunden for, at man har valgt grænsen – det skarpe hjørne, som hr. Kalnæs var inde på – og dermed begrænset de administrative konsekvenser af ordningen på en efter min opfattelse hensigtsmæssig måde.

Forslaget skal ses på den baggrund, at der for skovenes og de fredede bygningers vedkommende er særlige miljømæssige og ressource-mæssige hensyn at tage, hvorfor den

[Ministeren for skatter og afgifter]

generelle formuebeskatning kan virke mindre hensigtsmæssigt.

Jeg er ganske uenig med hr. Hagen Hagensen i, at det skulle være muligt ved at vende tilbage til den gamle § 11 – hvilket jeg vil være en indædt modstander af overhovedet at overveje – på samme bare nogenlunde præcise måde at tilgodesede de specielle hensyn, der ønskes tilgodeset med det foreliggende lovforslag.

Jeg skal oplyse, at med hensyn til fradragsretten for vedligeholdelse for de fredede bygninger arbejder statsskattedirektoratet i øjeblikket med regler, hvor man har som udgangspunkt de forslag, der er fremkommet fra bygningsfredningsforeningen. Det mener vi, vi er i stand til at klare på en fornuftig måde administrativt. Derfor er det, som det også fremgår af bemærkningerne, ikke med i selve lovforslaget, men der er også tænkt på netop disse problemer ved udarbejdelsen af lovforslaget.

Jeg bemærkede, at hr. Glistrup fremførte et nyt, interessant synspunkt fra fremskridtspartiet, nemlig det synspunkt, at skulle vi give offentlig støtte, skulle det sandelig være målrettet og ikke i form af nogle generelle skattelettelser. Det takker jeg for, det noterer jeg mig, og det vil jeg ved anden lejlighed vende tilbage til. Men jeg skal bemærke, at i denne sammenhæng er synspunktet ikke særlig velanbragt, for netop de offentlige tilskud, man giver til de fredede bygninger, er udtryk for en overordentlig målrettet handling, og det, at man indfører skattefrihed, er udtryk for, om jeg så må sige, at man giver denne målrettedet en større gennemslagskraft. Men hvis det er udtryk for en generel holdning fra fremskridtspartiets side, så er det da et synspunkt, hvor der måske omsider skulle vise sig at være berøringsflader mellem socialdemokratiet og fremskridtspartiet.

Hr. Wilhjelms var inde på, at dette forslag illustrerede, at et eller andet i hr. Wilhjelm's forestillingsverden var sandt om socialdemokratiet og regeringen, nemlig at man aldrig følte sig bundet, sådan forstod jeg det, af forlig, man havde indgået til venstre. Mig bekendt – men nu deltog jeg jo ikke i folketingets og regeringens arbejde i december 1979 – blev der ikke indgået forlig om de forskellige lovforslag, der dengang blev gennemført – ikke forlig, der bandt ud over den konkrete anledning på det konkrete tids-

punkt og om de enkelte forslag. Der var ikke tale om, som der har været på andre områder siden hen – bl. a. mellem de fire partier, som står bag dette forslag – at man for en samlet politik for en længere periode havde indgået aftaler. Så jeg tror egentlig ikke, at det kan bruges af hr. Wilhjelms til at illustrere de forestillinger, som han naturligvis også ville have haft, uanset om de var blevet illustreret for ham eller ej.

Jeg mener i øvrigt ikke, at dette begrænsede og, som jeg har givet udtryk for det, forholdsvist målrettede forslag på nogen som helst måde er udtryk for principielle tilbageskridt fra tidligere vedtagelser på det formue-skattemæssige område.

Glistrup (FP):

Til opbyggelse for skatteministeren skal jeg oplyse, at det altid har været fremskridtspartiets generelle holdning, at hvis man mener at skulle påføre skatteyderne i almindelighed en udgift på X kr., altså her 7 mill. kr., til et bestemt formål, her bevarelse af kulturelt værdifulde bygninger, så skal man meget, meget hellere give de penge i form af, at man finder frem til, hvor de kulturelt værdifulde bygninger, der trænger mest til det, er, hvor pengene bedst tjener deres formål, end at give dem ud på denne fuldstændig tilfældige måde. Udformningen af reglerne vil bevirke, at man får helt andre virkninger, end man tilsigter. Er der f. eks. inden for en koncert et par ejendomme, hvor en skattefri fond ejer den ene ejendom, og hvor direktøren, der bliver marginalbeskattet med 80 pct., ejer den anden ejendom, vil man simpelt hen jonglere tilskuddet hen dér – ikke hvor det gør mest gavn for at bevare bevaringsværdige bygninger, men dér, hvor det fører til den største skattelempelse. Det sker i en tid, hvor staten i den grad fattes penge, som den gør med 60 mia kr. i statsunderskud. Så er det aldeles uklogt at anvende de midler, man mener at have til rådighed, her disse 7 mill. kr., på en måde, som kommer til at fungere fuldstændig tilfældigt og slet ikke svarende til det formål, man vil fremme.

Hagen Hagensen (KF):

Med den drøftelse, der har været her i dag – overensstemmende med, hvad forligspartierne har aftalt – er der vel ikke håb om at komme så overvældende meget videre, men

[Hagen Hagensen]

vi vil dog alligevel prøve på, om det ikke kan nås.

En enkelt bemærkning til hr. Arne Bjerregaard, der bevægede sig rundt i verdensrummet, eller hvor det nu var han ville mene at dette forslag skulle løse problemerne – og så tilføjede, at det gjorde det ikke alligevel. Han fandt, at forslaget var et skridt i den rigtige retning. Ja, det kan man måske godt sige, men når man først har gjort et stort tilbage-skridt, som man gjorde, da man skærpede formuebeskatningen, så ved jeg ikke, om man skal rose hr. Arne Bjerregaard og andre for at tage et enkelt lille fjed, der hjælper lidt på den fejl, man begik.

Hr. Arne Bjerregaard talte endvidere om det smukke i at bevare skovene. Tror han virkelig selv på, at den smule hjælp, man kommer med her, vil bevare noget som helst af vore store, dejlige skove? Bliver det ikke netop krattet, der i stedet for vil blive tilbage, når skovene ikke kan leve mere efter den 17. alm. vurdering, der nok vil give dem endnu trangere kår end dem, der eksisterer lige nu? Jeg tror, man ødelægger tingene på en måde, som man slet ikke har fattet. Den formueskatteskærpelse, der fandt sted, ramte de få. Hjælpen nu – hvis det overhovedet er en hjælp; på grund af skatteloftet er det tvivlsomt, om det er en hjælp for nogen – omfatter kun få af de ramte. Det er altså det, man vil komme med. Hvor er det pauvert!

Hr. Bernhard Baunsgaard kom med en bemærkning om, at vi var vrangvillige. Det kan man måske godt kalde det, for vi har endnu et håb om, at det skal lykkes at gøre det noget bedre. Men naturligvis vil vi også give vor stemme til ethvert forslag, der bedrer forholdene, så dette forslag vil altså også få vor stemme.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg må gentage over for hr. Hagen Hagensen, at vi ikke var meddelagtige i formueskatteskærpelsen i december 1979; derfor er vi ikke gået et skridt tilbage, før vi nu foretager et skridt frem. Vi har derimod sagt allerede fra december 1979, at vi vil bruge enhver lejlighed til at fjerne de urimeligheder, som andre gennemførte i 1979. Men jeg ved da nok, at rent politisk er der mere go i at stå udenfor og bruge dem, som blev ramt af det,

som pløjekalve for sine egne politiske magtdrømme.

Wilhelm (VS):

Der var ikke noget forlig i december 1979. VS har i øvrigt aldrig deltaget i noget forlig med regeringen, så det har jeg forholdsvis let ved at holde styr på, hr. skatteminister. Af samme grund brugte jeg på intet tidspunkt ordet forlig i det, jeg sagde her. Jeg brugte udtrykket: de mandater, der førte den pågældende lovgivning igennem. Jeg konstaterede blot – det synes jeg egentlig ikke skatteministeren har grund til at føle sig brøsthølden over – at til trods for at et enkelt parti nogle gange har påberåbt sig, at man opnåede et moralsk krav på regeringen og socialdemokratiet ved at lægge mandater til en lovgivning, når der så senere skulle ske ændring på det område, så har vi her konstateret – og det kommer ikke spor bag på os, det sagde jeg også – at et sådant moralsk krav gælder måske for midter- og højrepartier, men det gælder altså som her igen demonstreret ikke, når det drejer sig om venstrefløjpartier.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ebba Strange):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af skattestyrelsesloven. (Optagelse af dissens i landsskatte-rettens kendelser m.v.).

(Lovforslag nr. L 192. Fremsat 25/3 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Tastesen (S):